

مصاحبه با دکتر محمد علی کی نژاد ریاست هیأت عالی جذب اعضای هیئت علمی

۱- به نظر شما ضرورت های ایجاد فرآیند جدید جذب اعضای هیأت علمی چه بوده است؟

شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان تنها مرجع سیاست گذاری علمی و فرهنگی کشور، نحوه جذب هیأت علمی در کشور را با هدف پاسخگویی به مطالبات مقام معظم رهبری در زمینه نهضت نرم افزاری و تحول نظام آموزشی و دستیابی به سند چشم انداز ۲۰ ساله در حوزه علم و فناوری و تبیین و عملیاتی کردن دیدگاه اسلام در مورد علم و عالم و رفع نیازها و تنگناها و توسعه همه جانبه کشور با توجه به موقعیت و توان علمی کشور مورد بازنگری قرار داد. با توجه به شرایط جدید کشور و پیشرفت های انجام شده و بسترهایی که برای جهش علمی کشور فراهم شده است، شورای عالی انقلاب فرهنگی راهبردهای قبلی در زمینه جذب هیأت علمی دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی را بازنگری کرد و با یک آینده نگری، طراحی های لازم برای حرکت از وضع فعلی به سمت وضع مطلوب را انجام داد. بر این مبنا ساختاری جدید برای جذب هیأت علمی طراحی کرد. ساختار جذب هیأت علمی با دیدی کلان نگری طراحی شده است و تلاش شده که سلیقه ها حذف شود و با تغییر مسئول دستگاه، جذب هیأت علمی دچار بی ثباتی و فراز و نشیب نشود و در هر تعویض و تغییر برنامه در چارچوب، سیاست ها ثابت بماند. به همین منظور ۷-۵ نفر عضو حقیقی از اعضای هیأت علمی دانشگاه ها از طرف هیأت عالی در هیأت اجرایی جذب تعیین می شوند تا برنامه جذب هیأت علمی روندی متعالی داشته باشد.

۲- آیا شیوه قبلی جذب استاد آسیب شناسی شده است، اگر جواب مثبت است به نظر شما مهمترین

مشکل روند قبلی چه بوده است؟

قبل از تصویب آئین نامه، در شورای عالی انقلاب فرهنگی آسیب شناسی مفصلی در مورد روند گزینش استاد صورت گرفت. البته هیأت های مرکزی جذب در مورد شیوه قبلی جذب استاد آسیب شناسی نموده اند که برخی موارد مطرح شده به صورت: تعداد کم افراد جذب شده، روش های متفاوت در جذب دانشگاه های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بود؛ از مهمترین مشکلات روند قبلی جذب می توان به عدم شفافیت در جذب و نفوذ گروه ها و افراد ذینفع و عدم هماهنگی بین مجریان امر جذب اشاره کرد. همچنین وحدت رویه و هماهنگی بین دستگاه ها، اطلاع رسانی و برگزاری دو فراخوان عمومی در هر سال از مزایای روش جدید است.

۳- سیاست ها و اهداف جذب هیأت علمی در فرآیند جدید جذب چیست؟ به طور خلاصه نحوه جذب

هیأت علمی در فرآیند جدید جذب را ارائه دهید؟

هدف شورای عالی انقلاب فرهنگی از این اقدام، ضمن استفاده از فارغ التحصیلان فرهیخته، کارآمد، مؤمن و انقلابی و جذب نیروهای جوان و متعهد داخل و خارج از کشور، که قطعاً در جهش علمی کشور بسیار مؤثر هستند، ایجاد وحدت رویه در شیوه جذب مؤسسات هیأت و کاهش دیوان سالاری است. در ساختار جدید جذب هیأت علمی، سه سطح هیأت

عالی جذب و هیأت های مرکزی جذب وزارتین و هیأت های اجرایی جذب مؤسسات ایجاد شده است که در راس این ساختار بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی هیأت عالی جذب اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مراکز تحقیقات کشور قرار داشته که مستقیماً زیر نظر این شورا فعالیت می کند. هیأت عالی جذب در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گرفته است. آن هیأت وظیفه اجرایی ندارد و هیأت مرکزی جذب وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی زیرمجموعه این هیأت هستند که وظیفه نظارت و هماهنگی در دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی را بر عهده دارند.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با اشاره به اینکه هر کدام از این ساختارها، مجموعه ای از وظایف را برعهده دارند و در مجموع یکدیگر را تکمیل می کنند، افزود هیأت عالی جذب اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور، متشکل از ۴ نفر از وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها و دبیر هیأت عالی گزینش ریاست جمهوری و ۳ نفر از اعضای حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی

(به انتخاب آن شورا)، دبیران هیأت مرکزی جذب وزارتین علوم و بهداشت، نماینده دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی با اولویت دانشگاه آزاد، وظیفه بررسی و بازنگری سیاست ها و ضوابط جذب و تنظیم دستورالعمل های اجرایی در این زمینه، ایجاد ساز و کارهای واحد برای هیأت های مرکزی اجرایی جذب، ایجاد انسجام و وحدت رویه، تعریف ساختار سازمانی و شرح وظایف هیأت مرکزی جذب وزارتین و هیأت های اجرایی جذب و تعامل با آنها، تدوین دوره های آموزشی در بدو و حین خدمت برای ارتقاء توانایی اعضای هیأت علمی و ارزیابی عملکرد آنها، بررسی گزارش عملکرد سالانه و ارائه به شورای عالی انقلاب فرهنگی را بر عهده دارد.

۴- نقش دانشگاه ها و اعضای هیأت علمی و فرایند جدید جذب چیست؟

به دلیل تحقق اهداف نقشه جامع علمی کشور، دانشگاه ها و اعضای هیأت علمی، موظفند فرایند جدید جذب را اعمال نموده و هیأت عالی جذب را از نقطه نظرات خود مطلع نمایند. در واقع اعضای هیأت اجرایی جذب هر مؤسسه، متشکل از رئیس مؤسسه، رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها، ۷-۵ نفر از اساتید شاخص از نظر علمی آن مؤسسه و وظیفه تأمین هیأت علمی و روند ارتقاء آنها را بر عهده دارند.

۵- اهمیت صلاحیت علمی و عمومی در فرایند جذب چیست؟

دانشگاه جهت تربیت خدایسندانه نسل جوان متفکر کشور می بایست از اساتید باسواد، باانگیزه و محقق استفاده نماید و از آنجا که هیأت علمی دانشگاه وظیفه انسان پروری را بر عهده دارد، می بایست خود به دنبال انجام تکلیف بوده فلذا برای هیأت علمی ضروری است شخصیت علمی و عمومی درخور این شغل را داشته باشد.

۶- امتیازات روش جدید نسبت به روش قدیم کدام است؟

هنوز در بعضی از دانشکده ها و گروه های آموزشی که تعداد آنها خیلی کم است انتظار دارند مثلاً مدیر گروه یا بعضی از اعضای گروه به صورت خصوصی در مورد جذب تصمیم بگیرند و نظر دانشگاه نظر این افراد باشد. در روش جدید هم دانشکده هم گروه، با هیأت اجرایی جذب در اصلح بودن متقاضی به اجماع می رسند.

۷- سیاست ها و راهبردهای جذب و تأمین هیأت علمی در نقشه جامع علمی کشور چیست؟

- تقویت انگیزه های معنوی و تشویق اعتباری و مادی برای جلب نخبگان جامعه به سمت حرفه های معلمی، استادی، پژوهشی و فناوری و افزایش اقتدار علمی کشور.
- ایجاد سازوکار برای توأم ساختن فعالیت های آموزشی و پژوهشی اعضای هیأت علمی با نقش تربیتی و اخلاقی آنان در مراکز آموزش عالی و پژوهشی.
- تربیت و ارتقاء توانایی سرمایه انسانی با تأکید بر پژوهش انسان های متقی و کارآفرین و خودباور و خلاق، نوآور و توانا در تولید علم و فناوری و نوآوری متناسب با ارزش های اسلامی و نیازهای جامعه.
- توسعه ظرفیت جذب و به کارگیری منابع انسانی متخصص کشور در مراکز علمی، دولتی و غیردولتی و جلوگیری از مهاجرت آنها.

۸- چه برنامه ها و تمهیداتی برای جذب استعدادها و نخبگان در دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی وجود دارد؟

از برنامه های جذب استعدادها و نخبگان در دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی می توان به مصوبه شورای عالی انقلاط فرهنگی در رابطه با نخبگان تحت پوشش بنیاد و همچنین به تشکیل دبیرخانه جذب ویژه در بنیاد ملی نخبگان زیر نظر مستقیم هیأت عالی جذب اشاره نمود که وظیفه هدایت نخبگان تحت پوشش بنیاد و استعدادهای درخشان را به عهده دارد.

۹- آسیب های روش جذب جدید چیست؟

بعضی از آسیب های فعلی در کمیسیون مشورتی هیأت عالی جذب متشکل از تعدادی از رؤسای دانشگاه ها بررسی می شود، بلافاصله سعی در رفع آسیب ها و تبدیل آن به فرصت می شود. اما با توجه به اینکه این روند جدید است باید یک تا دو نسل جذب هیأت علمی صورت گیرد بعد آسیب شناسی سیاست های جذب را داشته باشیم. در مورد آسیب شناسی روش های اجرا نیز هیأت های مرکزی اقداماتی کرده اند.

۱۰- کارایی و اثربخشی فرایند جدید جذب را چگونه ارزیابی می کنید؟

در این مدت زمان، تعداد جذب خیلی خوب شده است. توان علمی کشور هم افزایش پیدا کرده است. علاوه بر آن در جلسات و کارگاه هایی که به عنوان ارتقا دانش افزایی در معاونت آموزشی وزارتین با همکاری نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها برای اساتید تشکیل می شود و هیأت عالی جذب نظارت مستقیم دارد، ارزیابی از جذب هیأت علمی جدید بسیار مثبت و توان جذب چندین برابر شده است و متقاضیان تأیید نهائی نشده در هیأت های مرکزی، درصد ناچیزی بوده است.

۱۱- هیأت عالی جذب در جهت ارزیابی و نظارت بر فرایند جدید چه اقداماتی را انجام داده یا در دست

اقدام دارد؟

در سال های اول راه اندازی هیأت های اجرایی جذب، سفرهای استانی داشتیم که مستقیماً بر عملکرد هیأت های اجرایی نظارت می شد به نظر رسید که می بایست نظارت و ارزیابی الکترونیکی شود در صورتی که پروسه طراحی زیرساخت نظارت الکترونیکی طولانی شود، ما با تشکیل هیأت های اجرایی جذب مشترک و به همین صورت کارگروه های عمومی مشترک نظارت را انجام و افزایش می دهیم. از دیگر کارهایی که برای نظارت در هیأت عالی انجام شده است می توان به طراحی فرم و انجام یک دوره ارزیابی درونی اشاره کرد. البته ارزیابی بیرونی در دست طراحی است.

۱۲- برنامه های آتی هیأت عالی جذب چیست؟

- ۱- شاگردپروری: ما باید از نظر تربیت هیأت علمی از دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد (از افرادی که توانایی دارند) صلاحیت عمومی و علمی آنها را هدایت کنیم.
- ۲- مطابق آمایش آموزش عالی، هم هیأت علمی و هم راتبه تحصیلی (بورسیه) از نظر کیفی و کمی و مکان جغرافیایی برنامه ریزی شود.
- استحضار دارید که هیأت عالی که سیاستگزاری اجرائی است، خود وارد اجرا نمی شود. و سعی در فعال کردن هیأت مرکزی جذب برای نظارت و هماهنگی هیأت های اجرایی دارد. به شکایات در حداقل زمان باید رسیدگی شود و با توجه به نهضت تولید علم و نیاز به هیأت علمی جذب با دقت و سرعت انجام شود. کلیه مراحل از نظارت و ... باید الکترونیکی باشد و متقاضی هر لحظه بتواند از روند پرونده جذب خود مطلع شود و همین طور برای تمدن نوین اسلامی - ایرانی از نظر دانشگاه اسلامی به تکلیف خودمان عمل کنیم.
- ۳- نسبت به تأمین بودجه و ردیف استخدامی، اقدامات لازم صورت گیرد؛ که خوشبختانه تا این لحظه به جهت همکاری خوب دولت و مجلس، مشکلی وجود ندارد.